

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ**

**ПРАВИЛНИК
О СТАНДАРДИМА И НОРМАТИВИМА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ
ЈАВНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА**

Бања Лука, септембар 2014. године

На основу члана 136. став 2. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 73/10, 104/11, 84/12 и 108/13) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 104/11, 24/12 и 121/12), дана 17. септембра 2014. године, министар просвјете и културе доноси

ПРАВИЛНИК О СТАНДАРДИМА И НОРМАТИВИМА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ЈАВНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Члан 1.

Овим правилником одређују се стандарди и нормативи који чине основ за финансирање јавних високошколских установа (у даљем тексту: високошколска установа), оптерећења у наставном и научноистраживачком раду, начин на који се утврђује потребан број наставника и сарадника и ненаставног особља, као и начин финансијског извјештавања.

Члан 2.

(1) Наставник, односно сарадник у оквиру пуног радног времена припрема и изводи наставу, обавља научноистраживачки и умјетнички рад и остале послове који су саставни дио наставног оптерећења.

(2) Испуњавање обавеза наставника и сарадника утврђује се у складу са оптерећењем у наставном процесу, на основу предвиђеног броја часова за поједине наставне предмете наведене у наставном плану, те њиховог распореда у академској години.

(3) Основ за утврђивање потребног броја наставника и сарадника на лиценцираном студијском програму представља број уписаних студената у поједину академску годину и број нормативно-наставних група.

(4) Плате наставника и сарадника који учествују у извођењу наставе финансирају се из буџета Републике Српске (у даљем тексту: Буџет) у складу са законом.

(5) Одређивање плата врши се на основу оптерећења наставника и сарадника, у складу са нормативима прописаним овим правилником, бројем уписаних студената и расположивим средствима Буџета.

(6) Настава на лиценцираним студијским програмима изводи се у нормативно-наставној групи, на основу:

- 1) предвиђеног броја часова за поједине наставне предмете,
- 2) распореда наставних предмета по годинама, у складу с наставним планом за одређену академску годину.

Члан 3.

Наставници у реализацију наставног и научноистраживачког рада врше следеће послове:

- 1) припрема и извођење предавања и вјежби, као и других облика наставе који су утврђени програмом наставног предмета и статутом високошколске установе, на сва три циклуса студија,
- 2) организовање појединачног и заједничког научноистраживачког, стручног или умјетничког рада са студентима,
- 3) менторство у изради завршног рада,
- 4) менторски рад са студентима другог и трећег циклуса
- 5) припрема и одржавање испита,
- 6) припрема и преглед самосталних радова студената,
- 7) консултације са студентима,
- 8) учешће у раду комисије за одобравање, оцјену и одбрану завршног или магистарског рада, односно докторске дисертације,
- 9) извођење наставе на облицима студија стручног усавршавања,
- 10) рад на иновацијама у настави,
- 11) рад на изради и осавремењавању наставних планова и студијских програма и
- 12) сарадња са сарадницима у току остваривања свих облика наставе.

Члан 4.

Сарадници у реализацији наставног и научноистраживачког рада врше следеће послове:

- 1) припрема и извођење наставе на свим циклусима студија, осим предавања и испита,
- 2) припрема и преглед самосталних домаћих радова студената,
- 3) остваривање облика наставе на студијама за иновацију знања, као и на студијама за остваривање програма стручног образовања и усавршавања, и
- 4) остали послови који се односе на реализацију наставног процеса.

Члан 5.

(1) Научноистраживачки послови на високошколској установи обухватају послове који су прописани Законом и прописима којима се уређује научноистраживачка дјелатност и технолошки развој.

(2) Послови умјетничког рада и стваралаштва на високошколској установи обухватају послове који су прописани Законом и прописима којима се уређује умјетничка дјелатност.

Члан 6.

Наставници и сарадници, поред послова из чл. 3. и 4. овог правилника, учествују у остваривању осталих послова до пуног радног времена, а у складу са распоредом који им одреди послодавац, који се исказују као структура осталих послова:

- 1) дежурства на пријемним и другим испитима за које наставник или сарадник није задужен према наставном плану и програму,
- 2) учешће у раду испитних комисија дежурства на испитима за које наставник или сарадник није задужен према наставном плану и програму,

- 3) учешће у раду тијела и присуство сједницама органа високошколске установе или организационе јединице,
- 4) учешће у пописним комисијама, набавкама и другим административно-оперативним активностима на високошколске установе или организационе јединице,
- 5) учешће у раду наставно-научног, односно наставно-умјетничког вијећа и других стручних органа и комисија,
- 6) остали послови значајни за рад високошколске установе.

Члан 7.

(1) Послови из чл. 3. и 4. овог правилника су саставни дио наставног оптерећења, нормирају се и чине основ за обрачун плате достављањем мјесечних извјештаја наставника и сарадника о извршеним пословима.

(2) Послови из члана 5. овог правилника су саставни дио наставног оптерећења у оквиру пуног радног времена и чине основ за обрачун дијела плате, достављањем полугодишњих извјештаја наставника и сарадника о извршеним пословима.

(3) Високошколска установа по завршетку сваког семестра припрема извјештај у којем анализира извршење послова из члана 5. овог правилника за сваког наставника или сарадника, на начин и у форми који су прописани општим актом високошколске установе.

(4) Послови из члана 6. овог правилника посебно се не исказују.

Члан 8.

(1) Основна структура свих послова наставника и сарадника, у радном односу са пуним радним временом, у оквиру 40-часовне радне седмице утврђује се на сљедећи начин:

1) шеснаест часова седмично чине послови припреме и извођења наставе утврђени чл. 3. и 4. овог правилника, а то чини 40% укупног радног времена наставника, односно сарадника,

2) шеснаест часова седмично чине научноистраживачки послови утврђени чланом 5. овог правилника, затим умјетнички послови и издавачки послови, те послови припреме и одржавања научних скупова, конгреса и других научних догађаја, а то чини 40% укупног радног времена наставника, односно сарадника и

3) осам часова седмично чине остали послови утврђени чланом 6. овог правилника, а то чини 20% укупног радног времена наставника, односно сарадника.

(2) Структура и обим потребног радног времена за обављање појединих послова научноистраживачког рада, умјетничког или издавачког рада, послове наставе наставника и сарадника, високошколска установа одређује у складу са одредбама овог правилника и у складу са прописима који уређују област научноистраживачког, умјетничког или издавачког рада.

Члан 9.

(1) Пуна норма у оквиру 40-часовне радне седмице наставника и сарадника из члана 8. став 1. тачка 1) овог правилника исказује се часовима у сљедећем обиму:

1) за наставничка звања:

1. шест часова предавања седмично или три наставна предмета на нивоу академске године,

2. осам часова предавања на умјетничко-наставним предметима седмично или четири наставна предмета на нивоу академске године,

2) за ректора, проректоре и декане – три часа предавања седмично и

- 3) за професора и предавача високе школе – осам часова предавања седмично.
- (2) Седмично оптерећење наставника, на нивоу академске године, не може бити веће од:
- 1) дванаест часова предавања,
  - 2) шеснаест часова предавања на умјетничко-наставним предметима и
  - 3) девет часова предавања за ректора, проректоре и декане.
- (3) Пуна норма у оквиру 40-часовне радне седмице сарадника из члана 8. став 1. тачка 1) овог правилника исказује се часовима у сљедећем обиму:
- 1) десет часова вјежби седмично и
  - 2) дванаест часова вјежби на умјетничким предметима седмично.
- (4) Максимално оптерећење за сараднике седмично не може бити веће од:
- 1) шеснаест часова вјежби и
  - 2) осамнаест часова на умјетничко-наставним предметима.
- (5) Просјечно оптерећење за лекторе се утврђује на исти начин као и за сараднике.
- (6) Пуна норма у оквиру 40-часовне радне седмице за наставнике страних језика износи 10 часова предавања.
- (7) Максимално оптерећење за наставнике из става 6. овог члана не може бити веће од 16 часова предавања седмично.
- (8) Високошколска установа врши анализу радног ангажовања наставника и сарадника, утврђујући структуру и обим радног времена за обављање свих предвиђених послова и у складу с тим закључује уговор о раду са радним временом које је пропорционално његовом оптерећењу у настави или вјежбама.
- (9) Уколико наставник или сарадник који је у радном односу са пуним радним временом не остварује пуну норму на нивоу академске године, ректор универзитета, декан факултета или академије, односно директор високе школе може наставнику или сараднику да обезбиједи додатно радно ангажовање на истој или другој високошколској установи са којом универзитет има потписан споразум о размјени кадрова, до висине пуне норме.

Члан 10.

- (1) За рад изнад нормативног оптерећења утврђеног уговором о раду на нивоу академске године наставнику и сараднику у радном односу са пуним радним временом припада накнада за рад преко норме сразмјерно броју одржаних часова по цијени једног часа која се одређује на сљедећи начин:
- 1) цијена једног часа предавања одређује се у висини 40% износа добијеног дијелењем основне плате наставника с бројем часова пуне норме за наставнике на мјесечном нивоу, који износи 24 часа,
  - 2) цијена једног часа вјежби одређује се у висини 40% износа добијеног дијелењем основне плате с бројем часова пуне норме за вјежбе на мјесечном нивоу, који износи 40 часова.
- (2) За умјетничко-наставне предмете основна плата се дијели са пуном мјесечном нормом, а то је 32 часа за предавања и 48 за вјежбе.
- (3) Рад изнад пуног нормативног оптерећења обрачунава се као седмични просјек на нивоу пуне академске године.
- (4) Накнада за рад преко норме обрачунава се и исплаћује према наставном плану, а коначни обрачун и сравнавање врши се према обављеном раду на крају академске године.
- (5) Рад изнад нормативног оптерећења исказује се на нивоу академске године, на начин да се број свих одржаних часова у току академске године подијели с укупним

бројем седмица у којима се у тој академској години одржавала настава за одређени студијски програм, што даје просјечан број одржаних часова седмично.

(6) Позитивна разлика између просјечног броја одржаних часова седмично и нормативног оптерећења за одређену категорију наставника и сарадника представља рад изнад нормативног оптерећења.

(7) Обрачун и исплата накнаде за рад преко норме врши се према наставном плану и програму, а коначно се обрачунава и сравнава према обављеном раду и оствареном просјечном нормативном седмичном оптерећењу на крају академске године.

Члан 11.

(1) За наставнике и сараднике који се ангажују на основу уговора о допунском раду примјењује се норма из члана 9. овог правилника, утврђена за наставнике и сараднике на тој високошколској установи.

(2) Укупно седмично оптерећење наставника који је на основу уговора о допунском раду ангажован са друге високошколске установе не може бити веће од шест часова седмично, на нивоу академске године.

(3) Наставнику и сараднику ангажованом са друге високошколске установе припада накнада за рад сразмјерно броју одржаних часова предавања, односно вјежби по цијени једног часа:

1) цијена једног часа предавања одређује се у висини 60% износа добијеног дијелењем основне плате наставника с бројем часова пуне норме за наставнике на мјесечном нивоу, који износи 24 часа,

2) цијена једног часа вјежби одређује се у висини 60% износа добијеног дијелењем основне плате с бројем часова пуне норме за вјежбе на мјесечном нивоу, који износи 40 часова.

(4) За умјетничко-наставне предмете основна плата се дијели са пуном мјесечном нормом, а то је 32 часа за предавања и 48 за вјежбе.

Члан 12.

(1) Елементи за одређивање броја нормативно-наставних група за одређене области и поља образовања за први и други циклус студија приказани су у табели која се налази у Прилогу 1. овог правилника и чини његов саставни дио.

(2) Број нормативно-наставних група за предавања за сваку годину студија утврђује се на начин да се број први пут уписаних студената поједине године студија подијели са бројем студената у нормативно-наставној групи за предавања, у складу са табелом из Прилога 1. овог правилника.

(3) Број нормативно-наставних група за вјежбе за сваку годину студија утврђује се на начин да се број први пут уписаних студената поједине године студија подијели са бројем студената у нормативно-наставној групи за вјежбе, у складу са табелом из Прилога 1. овог правилника.

(4) При одређивању броја нормативно-наставних група за предавања и вјежбе, уколико се појави већи број студената од броја у нормативно-наставној групи, остатак чини нову нормативно-наставну групу када број први пут уписаних студената прелази 50% од броја утврђеног у Прилогу 1. овог правилника.

(5) Укупан седмични број норма-часова предавања утврђује се као збир производа броја обрачунатих нормативно-наставних група за обављање предавања по семестрима и годинама студија и просјечног седмичног броја часова предавања по семестрима утврђеног наставним планом.

(6) Укупан седмични број норма-часова вјежби утврђује се као збир производа броја обрачунатих нормативно-наставних група за обављање вјежби по семестрима и годинама студија и просјечног седмичног броја часова вјежби по семестрима утврђеног наставним планом.

Члан 13.

(1) Норматив потребног броја наставника за извођење наставе добија се дијелењем укупног броја норма-часова предавања и норматива седмичног оптерећења наставника.

(2) Норматив потребног броја сарадника за извођење вјежби добија се дијелењем укупног броја норма-часова предавања и норматива седмичног оптерећења сарадника.

Члан 14.

У обављању дјелатности високошколске установе учествује и ненаставно особље које обавља руководеће, стручне и опште послове, односно управне, правне, стручно-административне, финансијско-рачуноводствене, техничке, лаборантске и остале послове, који не представљају непосредно извођење наставног процеса.

Члан 15.

Пуно радно вријеме радника са високом стручном спремом и положеним стручним испитом у библиотеци одређује се с обзиром на број редовних уписаних студената:

- 1) до 350 студената – један радник у библиотеци,
- 2) од 350 до 1.000 студената – два радника у библиотеци,
- 3) преко 1.000 студената – три радника у библиотеци.

Члан 16.

Пуно радно вријеме радника са високом стручном спремом у студентској служби одређује се с обзиром на број уписаних редовних студената:

- 1) до 350 студената – један радник,
- 2) од 350 до 1.000 студената – два радника,
- 3) од 1.000 до 1.500 студената – три радника,
- 4) од 1.500 до 2000 студената – четири радника,
- 5) више од 2000 студената – пет радника.

Члан 17.

(1) Једно радно мјесто лаборанта систематизује се на 20 норма-часова вјежби седмично.

(2) За оправке и техничко одржавање по објекту систематизује се радно мјесто кућног мајстора.

(3) За сваких 500 m² површине затвореног простора на високошколској установи систематизује се једно радно мјесто на пословима одржавања чистоће.

Члан 18.

(1) Приликом доношења и планирања извођења новог студијског програма, односно промјене важећег студијског програма, те доношења приједлога плана уписа студената, и општих и појединачних аката, потписивања споразума и уговора, планирања

наставних и научноистраживачких активности, високошколска установа треба да има у виду расположива средства у складу са одредбама закона којим се уређује буџетски систем Републике Српске, као и остварена буџетска средства из претходних буџетских година и предвиђени буџетски оквир.

(2) Високошколске установе могу стварати обавезе и користити средства само за намјене предвиђене Буџетом и финансијским планом, и то до износа који је планиран Буџетом, а у складу са расположивим средствима.

Члан 19.

Високошколска установа, примјењујући одредбе овог правилника у погледу извјештавања о финансијском пословању, придржава се начина и рокова одређених у Закону о буџетском систему Републике Српске и прописа донесених на основу тог закона, а у финансијским извјештајима приказује податке о дјелатности која се финансира из буџета, податке о активностима које се финансирају из властитих прихода, те збирне финансијске податке.

Члан 20.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 07.05/020-1399/14
Датум: 17. септембар 2014. године

МИНИСТАР
Горан Мутабџија

**БРОЈ СТУДЕНАТА
У НОРМАТИВНО-НАСТАВНИМ ГРУПАМА ЗА ПРЕДАВАЊА И ВЈЕЖБЕ**

Област/поље/дисциплина образовања	Број студената у нормативно-наставној групи по годинама студија					
	I	II	III	IV	V	VI
Образовање; Хуманистика; Друштвене науке, пословање и администрација и право; Услуге	П: 30-100 В: 15-30	П: 25-100 В: 13-30	П: 20-100 В: 10-30	П: 15-100 В: 10-30	-	-
Природне науке и математика; Инжињерство, технологија и грађевинарство; Пољопривреда, рибарство, шумарство и ветеринарска медицина	П: 15-50 ТВ: 15-30 ПВ: 5-15	П: 12-50 ТВ: 15-30 ПВ: 5-10	П: 10-50 ТВ: 10-30 ПВ: 5-10	П: 10-50 ТВ: 10-30 ПВ: 5-10	-	-
Умјетност*	П: 10 В: 5	П: 10 В: 5	П: 10 В: 5	П: 10 В: 5		
Здравље и заштита здравља (осим фармације)	П: 15-50 ТВ: 20 ПВ: 5-15	П: 15-50 ТВ: 20 ПВ: 5-10	П: 15-30 ТВ: 10 ПВ: 5-10	П: 15-30 ТВ: 10 ПВ: 5-10	П: 15-20 В: 6 ПВ: 5-10	П: 15-20 В: 6 ПВ: 5-10
Фармација	П: 15-50 ТВ: 15-30 ПВ: 5-15	П: 12-50 ТВ: 15-30 ПВ: 5-10	П: 10-50 ТВ: 10-30 ПВ: 5-10	П: 10-50 ТВ: 10-30 ПВ: 5-10		
Други циклус студија	I	II				
Образовање; Хуманистичке науке; Друштвене науке, пословање и администрација и право; Услуге	П: 15-50	-				
Природне науке и математика; Инжињерство, технологија и грађевинарство; Пољопривреда, рибарство, шумарство и ветеринарска медицина	П: 10-50 ТВ: 10-25 ПВ: 5-15	П: 10-50 ТВ: 10-25 ПВ: 5-15				
Умјетност*	П: 5-20					

* индивидуална настава

П – предавања,

В – вјежбе,

ТВ – теоретске вјежбе,

ПВ – практичне вјежбе.